

28. februar 2020
Sagsnr. 18/05375 (tidl. NMK-
10-01098)
Klagenummer: 1001844

AFGØRELSE FRA MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET

STADFÆSTELSE af påbud om ændret støjvilkår i sag om støj fra flugtskydebane i Næstved Kommune.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter miljøbeskyttelseslovens § 41, jf. § 91, stk. 1.¹

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Næstved Kommunes afgørelse af 12. april 2016 om påbud af nyt støjvilkår på flugtskydebanen beliggende Nødholmsvej 51, 4171 Glumsø, matr. nr. 3a, Regerup by, Stenagergård.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet² og gebyrbekendtgørelsens § 2.³ Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. 101, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET

Toldboden 2
8800 Viborg

Tlf. 72 40 56 00
CVR-nr. 37795526
EAN-nr. 5798000026070
nh@naevneneshus.dk
www.naevneneshus.dk

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1218 af 25. november 2019 om miljøbeskyttelse.

² Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

³ Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 9. maj 2016 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af to omboende.

Klager har ad flere omgange indsendt supplerende bemærkninger til klagen.

Sagen er pr. 1. februar 2017 overgået til behandling ved Miljø- og Fødevareklagenævnet, jf. § 24, stk. 6, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Der klages navnlig over validiteten af støjrapport P2.055.15 af 4. december 2015 og notat N2.126.15 af 18. december 2015.

Klagen er nærmere uddybet nedenfor i afsnit 2.3.

Næstved Kommune meddelte den 3. maj 2016 landzonetilladelse til etablering af supplerende støjvægge, overdækning af klubhus samt udvidelse af skydetiden ved den i sagen omhandlede skydebane. Afgørelsen blev påklaget til Planklagenævnet, der den 31. januar 2018 stadfæstede landzonetilladelsen for så vidt angår etablering af supplerende støjvægge og overdækning af klubhus, men ophævede afgørelsen og hjemviste sagen for så vidt angår udvidelse af skydetiden.⁴

2. Sagens oplysninger

2.1 Virksomheden

Den i sagen omhandlede flugtskydebane er beliggende i landzone og miljøgodkendt første gang den 1. juni 1982.

Nærmeste bolig ligger ca. 130 meter nordvest for skydebanen.

Skydebanens seneste miljøgodkendelse af 6. august 2003, der den 15. september 2005 blev stadfæstet med ændringer af Miljøstyrelsen, fastsætter bl.a. følgende vilkår:

1.1. Skydebanens støjbidrag – beregnet efter den fællesnordiske beregningsmetode, som står beskrevet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 2, 1995 ”Beregning af og måling af støj fra skydebaner” må ikke overskride 70 dB(A)I Impuls på følgende adresser:

Punkt

P1 : Nødholmsvej 49

P2 : Nødholmsvej 48

P3 : Nødholmsvej 40

P4 : Nødholmsvej 39

P5 : Ulstrup Mosevej 11

⁴ NMK-31-01981.

- P6 : Ulstrup Mosevej 22
- P7 : Ulstrupvej 26
- P8 : Skelbyvej 86
- P9 : Skelbyvej 92

Det fremgår af miljøgodkendelsens vilkår 2.1, at skydebanen kan benyttes én dag om ugen, i perioden fra 25. april til 1. september, mandag til fredag i tidsrummet fra kl. 18.00 – 21.00.

2.2 Den påklagede afgørelse

Næstved Kommune har ved påbud af 12. april 2016 ændret vilkår 1.1 i miljøgodkendelsen fra at fastsætte en støjgrænse ved 9 konkrete adresser, til at fastsætte en støjgrænse gældende ved alle enkeltliggende boliger i det åbne land:

”Skydebanens støjbidrag må ikke overstige 70 dB(A)I ved nogen enkeltliggende boliger i det åbne land, indtil 15 meter fra boligen. Beregninger skal udføres i henhold til Vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 2/1995 ”Beregning af og måling af støj fra skydebaner”

Det fremgår af sagen, at der forud for Næstved Kommunes afgørelse er udført støjberegninger for at dokumentere støjbelastningen fra skydebanen.

Et certificeret firma foretog således en akkrediteret støjberegning udført som ”Miljømåling – ekstern støj”. Støjbelastning fra flugtskydebanen ved de nærmeste boliger blev afrapporteret i rapport nr.: P2.055.15 af 4. december 2015.

Det fremgår af støjrapporten, at beregningerne er foretaget i henhold til Miljøstyrelsens vejledning nr. 2/1995 ved brug af beregningsprogrammet NoMeS. Det fremgår videre af støjrapporten, at firmaet har besigtiget skydebanen den 10. november 2015, at der er indhentet supplerende terrændata fra kortforsyning.dk, og at bevoksning er indtegnet på et typografisk kort vedlagt støjrapporten som bilag. Endvidere fremgår det, at støjberegningerne er foretaget med haglgevær kaliber 12 (våbenklasse 4) med en våbenhøjde på 2 meter.

Støjberegningen viste, at støjbelastningen ikke overskred de fastsatte støjgrænser i miljøgodkendelsens vilkår 1.1., men at der kunne konstateres overskridelser af de vejledende støjgrænser på op til 6 dB(A)I ved to boliger, beregningpunkterne M10 og M11, der ikke havde været medtaget i tidligere udførte støjberegninger.

Det fremgår af et efterfølgende notat af 18. december 2015 (N2.126.15) der er udarbejdet af samme firma, at den vejledende støjgrænse på 70 dB(A)I kan overholdes ved alle boliger i omgivelserne, såfremt der etableres støjskærme mod vest ved de enkelte standpladser. De nye støjskær-

me vil have støjdæmpede effekt ved de to boliger ved beregningspunkt M10 og M11, men ikke ved de øvrige boliger i området.

2.3 Klagers indhold

Klager har anført, at Næstved Kommunes afgørelse om at meddele påbud forudsætter opførelse af nye støjskærme, som kommunen på afgørelses-tidspunktet endnu ikke havde meddelt landzonetilladelse og byggetilla-delse til, hvilket er en væsentlig sagsbehandlingsfejl.

Klager har desuden anført, at støjberegningerne og konklusionen i støj-rapport P2.055.15 af 4. december 2015 ikke er korrekte, og at de ombo-ende udsættes for en støjbelastning over 70 dB(A). Klager fremhæver i denne forbindelse at:

- resultaterne i støjrapporten viser en støjbelastning meget tæt på støjgrænsen og selv meget små afvigelser, f.eks. en øget belastning på 0,1 dB(A) eller en reduktion på bare 3 meter, i forhold til de afstande som lægges til grund i rapporten, vil føre til en over-skridelse.
- området har komplicerede lydudbredelsesforhold i form af ter-rænvariationer og skovbevoksning, særligt ved Ulstrup Mosevej 22.
- det fremgår af støjrapporten, at støjberegningerne er foretaget med en våbenhøjde på 2 meter. Våbenhøjden ved bagduestandpladsen er imidlertid 3 meter over terræn, og der er således taget udgangs-punkt i en forkert våbenhøjde.
- beregningsprogrammet NoMeS ikke er retvisende. Klager anfører, at skydebanevejledning og Miljøstyrelsens Vejledning nr. 2/1995 om Beregning og måling af støj fra skydebaner henviser til bereg-ningsprogrammet SKUDD, mens der ikke er nogen henvisninger til NoMeS.

Klager henviser videre til Miljøstyrelsens referencelaboratorium for støjmålinger Orientering nr. 41 fra 31. juli 2009 om beregning af skudstøj. Heri anføres i afsnit om sammenligning af bereg-ningsmodeller:

”Der har ikke været mulighed for at teste NoMeS, men det forventes, at dette program vil beregne problemfrit i henhold til NT ACOU 099, men programmet indeholder ikke kildedata for de danske våben, der indgår i SKUDD og i [Miljøstyrelsens Vejled-ning nr. 2/1995 om Beregning og måling af støj fra skydebaner]”

- støjbelastningen bør i stedet beregnes ved brug af nomogramme-toden, som beskrives i Miljøstyrelsens Vejledning nr. 2/1995 om

Beregning og måling af støj fra skydebaner. Nomogrammetoden vil vise et resultat på over 70,4 dB(A).

- der er anvendt for lave udgangsværdier. Det fremgår af støjrapporten, at støjberegningerne er foretaget med haglgevær kaliber 12 (våbenklasse 4), og støjemissionen er hentet fra Arbejdsrapport nr. 77 1997/5. Denne arbejdsrapport omtales ikke i skydebanevejledningen eller Miljøstyrelsens vejledning nr. 2/1995 om beregning og måling af støj fra skydebaner, og arbejdsrapporten kan derfor ikke anvendes som grundlag for beregningerne. Der opereres med højere udgangsværdier i Norge, Sverige og Finland, hvilket stemmer overens med måleresultater fra Langstrup skydebane.
- Såfremt arbejdsrapport nr. 77 1997/5 alligevel anvendes, må arbejdsrapporten anvendes i sin helhed og ikke kun i forhold til udgangsværdier. Arbejdsrapportens anvisninger omkring betydning af udgangsniveau, dvs. den hældning der skydes med på banen, indgår ikke i støjrapporten, og der er dermed ikke taget tilstrækkeligt hensyn til den hældning, som der skydes med på banen. Klager henviser til følgende i arbejdsrapport 77 1997/5:

”Et overraskende resultat er, at udgangsniveauet foran skytten stiger med ca. 8 dB, når våbnet holdes vandret i stedet for i 30° elevation. Dette betyder, at det er særdeles vigtigt at sikre den rigtige hældning af våbnet, når der foretages målinger af udgangsniveauet, da blot en lille sænkning af løbsmundingen kan få stor indflydelse på resultatet. Når man i dag foretager beregninger efter beregningsmetoden beskrevet i ref. [4], anvendes der altid udgangsdata fremkommet ved skydning i 30° elevation og med middelskudretningen (for skeet- og trapbaner) som parameter. Middelskudretningen er sandsynligvis en udmærket gennemsnit betragtning. Elevationen på 30° som gennemsnit holder dog med stor sandsynlighed ikke ved trap- og harebaner, hvor langt de fleste skud skydes ved elevation på eller lavere end 30°. En undersøgelse af de forskellige skydebanetyper gennemsnitsskudretning og elevation vil være særdeles relevant, således at der på baggrund af de nye skuddata kan beregnes kildestyrkedata for forskellige, typiske skydebaner”.

Klager anfører, at dette bevirker at støjbelastning på f.eks. Ulstrup Mosevej 22 vil variere fra 71 dB(A) til 78 dB(A) alt efter elevation. Alle kendte indgangsdata som anført i arbejdsrapporten, bør medtages i støjberegningen. Alternativt skal alene indgangsdata fra Miljøstyrelsens vejledning 2/1995 om beregning og måling af støj fra skydebaner anvendes.

Klager har herudover anført, at de støjbegrænsende tiltag som anført i notat N2.126.15 af 18. december 2015 ikke er tilstrækkelige til at sikre, at

de omboende ikke udsættes for en støjbelastning på mere end 70 dB(A). Klager anfører i denne forbindelse, at:

- notatet ikke tager udgangspunkt i den faktuelle højde af bagduestøjskærmen. Støjskærmen bør være minimum 4 meter, ellers er geværmundingen hævet over skærmens øverste kant, og der er ikke nogen støjdæmpende effekt.
- støjbelastningen ikke er beregnet i overensstemmelse med Miljøstyrelsen Miljøprojekt nr. 1961 om undersøgelse af støj fra haglvåben, del 1.
- klagers egen beregning af støjbelastningen fra skydebanen viser en støjbelastning over 70 dB(A). Støjberegningen er fremsendt til Miljø- og Fødevareklagenævnet.
- hverken støjrapporten eller notatet har forholdt sig til ejendommene beliggende Ulstrup Mosevej 9 og 20 samt Nødholmsvej 39. Her kan støjgrænsen på 70 dB(A) efter klagers opfattelse ikke overholdes.
- støjrapporten ikke anvender alle samtidige indgangsstøjkloder mod de omkringliggende boliger. Klager henviser til, at det fremgår af Jægerens Magasin at ”er der støj fra flere lige kraftige støjkloder samtidig, som f.eks. på en skydebane eller på jagt, vil lydtrykniveauet blive forøget med 3 dB, hver gang antallet af støjkloder fordobles. Dvs. at to skytter øger lydtrykniveauet med 3 dB og 4 skytter med 6 dB i forhold til én enkelt skytte”. Dette stemmer overens med Miljøstyrelsen vejledning 2/1995 om beregning og måling af støj fra skydebaner, hvoraf fremgår at ”i det almindelige tilfælde, hvor lyd udbreder sig uhindret, betyder forekomsten af refleksioner, at støjbelastningen fra skydebanen kan forøges med maksimalt 3 dB”, og klager anfører, at dette betyder, at bidragene fra to støjkloder, der affyres samtidigt skal sammenregnes. Ved samtidige skud fra bagduestandpladsen og spidsduestandpladsen skal de to resultater på henholdsvis 70 dB(A)I og 69,4 dB(A), I ved Ulstrup Mosevej 22 sammenregnes ved boligen, hvilket giver en samlet støjbelastning på 72,9 dB(A)I. Dvs. en belastning på mere en 70 dB(A)I.

2.4 Næstved Kommunes bemærkninger til klagen

Næstved Kommune har i sine bemærkninger til klagen anført, at kommunen har truffet afgørelsen på baggrund af støjberegninger, som viste, at to omboende blev udsat for mere end de 70 dB(A)I, som er det tilladte i skydebanens eksisterende miljøgodkendelse og det anbefalede i skydebanevejledningen. Der er tale om to boliger, som ligger modsat skudretningen og som har ikke tidligere være inddraget i støjberegninger.

Kommunen bemærker desuden, at støjberegningerne er udført af et uvidigt og akkrediteret firma. Kommunen har ikke haft indflydelse på rapporten eller de forudsætninger, som der lægges til grund, men kommunen kan overordnet tilslutte sig de anvendte parametre som skudretning, afstande, terræn, våbenstørrelser og eksisterende støjskærme, der er lagt til grund i rapporten.

Beregningerne viser, at de eksisterende støjskærme kan udbygges, så ingen omboende udsættes for over 70 dB(A)I. På denne baggrund har Næstved Kommune den 3. maj 2016 tillige meddelt landzonetilladelse til udbygning af enkelte støjskærme.

3. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevareklagenævnets prøvelse

Den påklagede afgørelse fastsætter en støjgrænse på 70 dB(A)I gældende ved enkeltliggende boliger i det åbne land, indtil 15 meter fra boligen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i denne klagesag fundet anledning til at behandle spørgsmålet, om Næstved Kommune har haft et tilstrækkeligt grundlag for at meddele det påklagede påbud om støjgrænser ved nærmeste enkeltbolig. Klagepunkterne omhandler den bagvedliggende støjdokumentation, og nævnets behandling vedrører på den baggrund følgende:

- 1) Støjrapport af 4. december 2015 - støjbelastningen ved omkringliggende ejendomme.
- 2) Notat af 18. december 2015 - effekten af støjreducerende tiltag.

Efter nævnets vurdering er der ikke med klagen i øvrigt fremkommet forhold, der kan føre til ændringer af Næstved Kommunes afgørelse.

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker, at det påhviler Næstved Kommune som tilsynsmyndighed at sikre, at påbuddet overholdes, herunder at skydebanen drives i overensstemmelse med forudsætningerne i støjberegningerne. Klage over Næstved Kommunes tilsyn kan rettes til Ankestyrelsen.

3.2 Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

3.2.1 Indledende bemærkninger

Den omhandlede skydebane er omfattet af bestemmelserne om godkendelse af forurenende virksomhed i miljøbeskyttelseslovens kapitel 5, idet virksomheden er optaget på bilag 2 til godkendelsesbekendtgørelsen under punkt J203: Udendørs skydebaner (* jf. bilag 4, punkt 26).⁵

Det følger af miljøbeskyttelseslovens § 41, stk. 1, at såfremt en listevirksomhed medfører væsentlig forurening, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud om, at forureningen skal nedbringes, herunder at der skal gennem-

⁵ Bekendtgørelse nr. 1534 af 9. december 2019 om godkendelse af listevirksomhed.

føres bestemte foranstaltninger. Det følger af miljøbeskyttelseslovens § 41 b, stk. 1, at når der er forløbet 8 år efter meddelelsen af en godkendelse efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 5, kan tilsynsmyndigheden ændre vilkårene heri ved påbud Virksomhedens seneste godkendelse er meddelt den 6. august 2003, og der kan dermed meddeles påbud, såfremt der er tale om væsentlig forurening.

Næstved Kommune er godkendende og tilsynsførende myndighed.

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker indledningsvis, at nævnet er enig i Næstved Kommunes vurdering af, at en støjbelastning på 76 dB(A) ved boligerne i referencepunkterne M10 og M11 vil udgøre en væsentlig forurening.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal herefter vurdere, om den foreliggende støjdokumentation er tilstrækkelig til at sikre, at skydebanen kan overholde den påbudte støjgrænse på 70 dB(A)I.

3.2.2 Ad 1) Støjrapport af 4. december 2015- støjbelastningen ved omkringliggende ejendomme.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har gennemgået støjrapporten – ”Miljømåling – ekstern støj” af 4. december 2015, og nævnet finder, at beregningerne opfylder kravene til rapportering af en ”Miljømåling – ekstern støj”, og at den er udført i overensstemmelse med de gældende retningslinjer i kvalitetsbekendtgørelsens bilag 4 og sædvanlig praksis.⁶

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder på denne baggrund, at støjrapporten af 4. december 2015 er retvisende i forhold til at belyse støjbelastningen ved beboelse i omgivelserne.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har ved vurderingen navnlig lagt vægt på, at beregningerne er foretaget i henhold til Miljøstyrelsens Vejledning nr. 2/1995 om beregning og måling af støj fra skydebaner. Nævnet har endvidere lagt vægt på, at der er gennemført en besigtigelse af skydebanen forud for udarbejdelsen af støjberegningerne.

Særligt i forhold til udgangsværdier, bemærker Miljø- og Fødevareklagenævnet, at de værdier, som er anvendt i støjrapporten af 4. december 2015, er overensstemmende med Miljøstyrelsens anvisninger.⁷

Til det af klager anførte omkring beregningsprogrammet NoMeS bemærker Miljø- og Fødevareklagenævnet desuden, at nævnet finder beregningsprogrammet NoMeS egnet til at beregne støjbelastningen fra skydebaner. Nævnet har ved denne vurdering lagt vægt på, at der er anvendt version 4,5 af beregningsprogrammet, som er den seneste udgave. Næv-

⁶ Bekendtgørelse nr. 1071 af 28. oktober 2019 om kvalitetskrav til miljømålinger.

⁷ Miljøstyrelsens hyrdebrev af 3. juni 1998 om skydebaner til kommuner m.fl..

net har desuden lagt vægt på, at NoMeS er en videreudvikling af SKUDD, som omtales i Miljøstyrelsens vejledning nr. 2/1995 om beregning og måling af støj fra skydebaner, og at NoMeS følger de retningslinjer, der er beskrevet i Nordtest-metoden, Shooting Ranges: Protection of Noise, november 2002, NT ACOU 099, edition 2, som er den mest udviklede beregningsmodel for skudstøj.⁸

Til det af klager anførte omkring elevation bemærker Miljø- og Fødevareklagenævnet, at det er i overensstemmelse med praksis og Miljøstyrelsens anbefalinger samt Nordtest-metoden NT ACOU 099, at anvende en elevation på 30° ved beregning af støj fra flugtskydebaner, og nævnet er derfor enig i den elevation, som er lagt til grund ved støjberegningerne. Nævnet bemærker, at Miljøstyrelsen for nyligt har gennemført to undersøgelser (miljøprojekter) vedrørende støj fra haglvåben, hvor bl.a. elevationens indflydelse på støjemissionen er undersøgt.⁹ Miljøprojekterne har ikke ført til, at Miljøstyrelsen har ændret sine anbefalinger.

3.2.3 Ad 2) Notat af 18. december 2015 - Effekten af støjreducerende tiltag.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder det sandsynliggjort, at de støjreducerende foranstaltninger, som er beskrevet i notat N2.126.15, vil sikre, at den fastsatte støjgrænse kan overholdes ved de omkringliggende boliger. Nævnet har i denne vurdering lagt vægt på, at notatet tager udgangspunkt i støjberegningen af 4. december 2015, som omtalt ovenfor i afsnit 3.2.2, og at notatet er udarbejdet i overensstemmelse med gældende retningslinjer i Miljøstyrelsens Vejledning nr. 2/1995 om beregning og måling af støj fra skydebaner samt sædvanlig praksis. Nævnet har endvidere lagt vægt på, at notatet efter nævnets opfattelse tager udgangspunkt i de relevante beregningspunkter i forhold til områdets terræn.

3.3 Gebyr

Som følge af afgørelsen tilbagebetales det indbetalte klagegebyr ikke, jf. bekendtgørelse nr. 754 af 16. juni 2012 om gebyr for indbringelse af klager for Natur- og Miljøklagenævnet m.v., jf. § 3, stk. 4, i bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017.

3.4 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Næstved Kommunes afgørelse af 12. april 2016 om påbud af nyt støjvilkår på flugtskydebanen beliggende Nødholmsvej 51, 4171 Glumsø, matr. nr. 3a, Regerup by, Stenagergård.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales ikke.

⁸ Miljøstyrelsens Orientering nr. 41 af 3. juli 2009 – Beregning af skudstøj.

⁹ Miljøprojekt nr. 1961 - undersøgelse af støj fra haglvåben, del 1(2017) og miljøprojekt nr. 2042 – undersøgelse af støj fra haglvåben, del 2 (2018).

Denne afgørelse gøres tilgængelig for førsteinstansen (09.30.11-P19-1-13 samt for klageren og dennes eventuelle repræsentant via klageportalen. Afgørelsen sendes desuden til eventuelle andre parter i klagesagen.

Afgørelsen vil blive offentliggjort på mfkn.naevneneshus.dk. Personoplysninger vil blive anonymiseret.

Miljø- og Fødevareklagenævnet beklager den lange sagsbehandlingstid.

Dorte Paasch Pedersen Vejen
Stedfortrædende formand